

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Вищого навчального закладу Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»
18 квітня 2019 року № 88-Н

Форма № П-2.03.

Кафедра правознавства

**ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

«ЮРИДИЧНА ДЕОНТОЛОГІЯ»

з підготовки здобувачів початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти

Галузь знань	08 «Право»
Спеціальність	081 «Право»
Освітня програма	«Право»

Розробники/укладачі програми:

Волошина Я. Л. – к. ю. н., доцент кафедри правознавства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Рецензенти програми:

Гусарєв С. Д. – д. ю. н., професор, заслужений юрист України, перший проректор Національної академії внутрішніх справ;

Пархоменко Н. М. – вчений секретар Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, д. ю. н., професор, член-кореспондент НАПрН України

Програму навчальної дисципліни «Юридична деонтологія» обговорено і схвалено на засіданні кафедри правознавства

Протокол засідання кафедри від 28 травня 2020 р., № 10

Завідувач кафедри правознавства

д. ю. н., професор

_____ Г. В. Лаврик

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Право»

д. ю. н., професор

_____ С. О. Гладкий

ПОГОДЖЕНО

Голова науково-методичної ради,

д. е. н., професор

_____ Н. С. Педченко

Анотація навчальної дисципліни

Сьогодні ринок праці юристів гостро потребує професіоналів та кваліфікованих фахівців з досвідом роботи, які відповідають підвищеним вимогам сучасності щодо рівня життя та якості послуг, у тому числі юридичних. Сучасна реальність вимагає від юриста ґрунтовного знання матеріально-процесуального права, здатності приймати вмотивовані рішення та нести відповідальність за них, вміння оцінювати факти професійної діяльності як з правової, так і з морально-етичної позиції. Бути юристом – це повага і велика відповідальність, оскільки його покликання – служити народові через якісне надання юридичних послуг і захист його прав, свобод та інтересів. Професія юриста вимагає від особи значних фундаментальних і спеціальних знань, високого рівня правової культури та культури поведінки, бездоганного володіння мовою судочинства. Саме юридична деонтологія надасть можливість студентам побачити більш повну й реальну картину майбутньої професії, сформуванню уявлення про її соціальну значущість і важливість, особливо в правовій державі.

Юридична деонтологія є навчальною дисципліною, яка характеризує юриспруденцію крізь призму юридичної професії, розглядає сутність та особливості юридичної діяльності, визначає систему деонтологічних вимог до різних її видів і напрямів, окреслює основні нормативи професійної культури та етики юриста. Окрім цього, юридична деонтологія формує у студентів більш повне і системне уявлення про професію юриста та його основні якості як професіонала, компетентності представників різних юридичних професій (адвоката, нотаріуса, судді, прокурора, юрисконсульта тощо).

Юридична деонтологія впливає на процес формування професійної свідомості та культури майбутніх юристів, а також ціннісних установок, на яких ґрунтується їх професійна діяльність.

Юридична деонтологія є галуззю наукових знань про сутність і соціальне призначення правничої професії та юридичної діяльності (практичної, наукової, освітньої). Це юридична наука, яка вивчає різні аспекти професійної юридичної діяльності та умови її ефективності.

Предметом навчальної дисципліни «Юридична деонтологія» є юридична теорія, юридична практика, професійна етика та моральна культура юриста, тобто система знань про кваліфікаційні вимоги до працівників юридичної сфери (рівень освітньої підготовки та кваліфікації, фах, необхідний стаж роботи за фахом, інші вимоги); вимоги до спеціальних знань, умінь і навичок (вміти працювати на комп'ютері, вільно володіти іноземною мовою тощо); систему формувань їх професійних і особистих якостей.

Метою викладання навчальної дисципліни «Юридична деонтологія» є ознайомлення студентів – майбутніх юристів з вимогами, що висувуються до представників юридичної професії, основними формами й видами юридичної діяльності; формування ціннісних орієнтирів і принципів, на яких ґрунтується професійна діяльність юриста; сприяння становленню сучасного висококваліфікованого фахівця-юриста; виявлення особливостей та призначення правничої діяльності в сучасному світі; орієнтування студентів на

мінімальні деонтологічні вимоги, дотримання яких є необхідним у професійній діяльності юриста.

Зміст навчальної дисципліни розкривається у таких темах: Юридична деонтологія як наука і навчальна дисципліна. Загальна характеристика юридичної діяльності. Юридична освітня діяльність та підготовка юриста. Юридична наукова діяльність: загальна характеристика. Юридична практична діяльність і професія юриста: сутність, зміст, призначення. Професійна культура юриста: поняття, зміст та види. Професійно-правова відповідальність юриста. Адвокатська діяльність: загальна характеристика. Професійна діяльність нотаріуса. Загальна характеристика суддівської діяльності. Поняття, структура та зміст професійної діяльності юрисконсульта. Прокурорська діяльність у системі юридичної діяльності. Правоохоронна діяльність як окремий вид юридичної діяльності.

Аннотація учебной дисциплины

Сегодня рынок труда юристов остро нуждается в профессионалах и квалифицированных специалистах с опытом работы, которые соответствуют повышенным требованиям современности к уровню жизни и качеству услуг, в том числе юридических. Современная реальность требует от юриста основательного знания материально-процессуального права, способности принимать мотивированные решения и нести ответственность за них, умения оценивать факты профессиональной деятельности как с правовой, так и с морально-этической позиции. Быть юристом – это уважение и большая ответственность, поскольку его призвание – служить народу через качественное предоставление юридических услуг и защиту его прав, свобод и интересов. Профессия юриста требует от человека значительных фундаментальных и специальных знаний, высокого уровня правовой культуры и культуры поведения, безупречного владения языком судопроизводства. Именно юридическая деонтология позволит студентам увидеть более полную и реальную картину будущей профессии, сформировать представление о ее социальной значимости и важности, особенно в правовом государстве.

Юридическая деонтология является учебной дисциплиной, которая характеризует юриспруденцию сквозь призму юридической профессии, рассматривает сущность и особенности юридической деятельности, определяет систему деонтологических требований к различным ее видам и направлениям, определяет основные нормативы профессиональной культуры и этики юриста. Кроме этого, юридическая деонтология формирует у студентов более полное и системное представление о профессии юриста и его основных качествах как профессионала, компетентности представителей различных юридических профессий (адвоката, нотариуса, судьи, прокурора, юрисконсульта и т.п.).

Юридическая деонтология влияет на процесс формирования профессионального сознания и культуры будущих юристов, а также ценностных установок, на которых основывается их профессиональная деятельность.

Юридическая деонтология является отраслью научных знаний о сущности и социальном назначении юридической профессии и юридической деятельности (практической, научной, образовательной). Это юридическая наука, которая изучает различные аспекты профессиональной юридической деятельности и условия ее эффективности.

Предметом учебной дисциплины «Юридическая деонтология» является юридическая теория, юридическая практика, профессиональная этика и моральная культура юриста, то есть система знаний о квалификационных требованиях к работникам юридической сферы (уровень образовательной подготовки и квалификации, специальность, необходимый стаж работы по специальности, другие требования); требованиях к специальным знаниям, умениям и навыкам (уметь работать на компьютере, свободно владеть иностранным языком и т.д.); системе формирования их профессиональных и личных качеств.

Целью преподавания учебной дисциплины «Юридическая деонтология» является ознакомление студентов – будущих юристов с требованиями, предъявляемыми к представителям юридической профессии, основными формами и видами юридической деятельности; формирование ценностных ориентиров и принципов, на которых основывается профессиональная деятельность юриста; содействие становлению современного высококвалифицированного специалиста-юриста; выявление особенностей и назначения юридической деятельности в современном мире; ориентирование студентов на минимальные деонтологические требования, соблюдение которых необходимо в профессиональной деятельности юриста.

Содержание учебной дисциплины раскрывается в следующих темах: Юридическая деонтология как наука и учебная дисциплина. Общая характеристика юридической деятельности. Юридическая образовательная деятельность и подготовка юриста. Юридическая научная деятельность: общая характеристика. Юридическая практическая деятельность и профессия юриста: сущность, содержание, назначение. Профессиональная культура юриста: понятие, содержание и виды. Профессионально-правовая ответственность юриста. Адвокатская деятельность: общая характеристика. Профессиональная деятельность нотариуса. Общая характеристика судейской деятельности. Понятие, структура и содержание профессиональной деятельности юрисконсульта. Прокурорская деятельность в системе юридической деятельности. Правоохранительная деятельность как отдельный вид юридической деятельности.

Abstract of the discipline

Today, the labor market of lawyers is in dire need of professionals and qualified specialists with experience who meet the increased demands of modernity in terms of living standards and quality of services, including the legal ones. Modern reality requires from a lawyer a thorough knowledge of substantive law, the ability to make motivated decisions and be responsible for them, the ability to assess the facts of professional activity from both a legal and moral-ethical points of view. Being a

lawyer is a respect and a great responsibility, because his vocation is to serve the people through the quality of legal services and protection of their rights, freedoms and interests. The legal profession requires a person to possess significant fundamental and special knowledge, a high level of legal culture and culture of conduct, impeccable command of the language of justice. It is legal deontology that will give students the opportunity to see a more complete and realistic picture of the future profession, to form an idea of its social significance and importance, especially in a state governed by the rule of law.

Legal deontology is a discipline that characterizes jurisprudence through the prism of the legal profession, considers the essence and features of legal activity, determines the system of deontological requirements to its various types and directions, outlines the basic standards of professional culture and ethics of a lawyer. In addition, legal deontology forms in a student a more complete and systematic idea of the legal profession and his main qualities as a professional, the competence of representatives of various legal professions (attorney, notary, judge, prosecutor, legal adviser, etc.).

Legal deontology influences the process of formation of professional consciousness and culture of future lawyers, as well as the values on which their professional activity is based.

Legal deontology is a branch of scientific knowledge about the essence and social purpose of the legal profession and legal activity (practical, scientific, educational). It is a legal science that studies various aspects of professional legal activity and the conditions of its effectiveness.

The subject of the discipline “Legal Deontology” is legal theory, legal practice, professional ethics and moral culture of a lawyer, i.e. a system of knowledge about the qualification requirements for legal professionals (level of education and qualifications, specialty, required professional work experience, other requirements); requirements for special knowledge, skills and abilities (being able to work on a computer, being fluent in a foreign language, etc.); the system of formation of their professional and personal qualities.

The purpose of teaching the discipline “Legal Deontology” is to acquaint students-lawyers-to-be with the requirements set to the representatives of the legal profession, the main forms and types of legal activity; formation of values and principles on which the professional activity of a lawyer is based; promoting the formation of a modern highly qualified lawyer; identification of features and purpose of legal activity in the modern world; orientation of students to the minimum deontological requirements, compliance with which is necessary in the professional activity of a lawyer.

The content of the discipline is revealed in the following topics: Legal deontology as a science and academic discipline. General characteristics of legal activity. Legal educational activity and lawyer training. Legal research: general characteristics. Legal practice and profession of a lawyer: essence, content, purpose. Professional culture of a lawyer: concepts, content and types. Professional and legal responsibility of a lawyer. Advocacy: general characteristics. Professional activity of a notary. General characteristics of judicial activity. The concept, structure and

content of the professional activity of a legal adviser. Prosecutorial activity in the system of legal activity. Law enforcement activity as a separate type of legal activity.

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Юридична деонтологія» укладена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти спеціальності 081 «Право» освітня програма «Право» освітня програма «Право», затвердженої Вченою радою ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» 31 серпня 2020 року, протокол № 9, та введеної в дію з 1 вересня 2020 року наказом ректора по університету від «01» вересня 2020 року № 114-Н.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Юридична деонтологія» є юридична теорія, юридична практика, професійна етика та моральна культура юриста, тобто система знань про кваліфікаційні вимоги до працівників юридичної сфери (рівень освітньої підготовки та кваліфікації, фах, необхідний стаж роботи за фахом, інші вимоги), вимоги до спеціальних знань, умінь і навичок (вміти працювати на комп'ютері, вільно володіти іноземною мовою тощо), систему формувань їх професійних і особистих якостей.

Метою викладання навчальної дисципліни «Юридична деонтологія» є ознайомлення студентів – майбутніх юристів з вимогами, що висувуються до представників юридичної професії, основними формами й видами юридичної діяльності; формування ціннісних орієнтирів і принципів, на яких ґрунтується професійна діяльність юриста; сприяння становленню сучасного висококваліфікованого фахівця-юриста; виявлення особливостей та призначення правничої діяльності в сучасному світі; орієнтування студентів на мінімальні деонтологічні вимоги, дотримання яких є необхідним у професійній діяльності юриста.

Програмні компетентності відповідно до освітньо-професійної програми:

загальні:

- здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел, у тому числі з використанням сучасних технологій і баз даних;
- уміння планувати та організовувати професійну діяльність, зокрема раціонально розподіляти час;
- знання і розуміння предметної області, розуміння професії та її базових етичних стандартів, здатність діяти на їх основі;
- здатність до аналізу, контролю та оцінювання власної роботи та роботи інших осіб у професійному контексті;

спеціальні (фахові, предметні):

- здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції, здійснювати публічні виступи, брати участь у дискусіях з правових питань;
- здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми:

- здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання;
- формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми. Оцінювати недоліки і переваги аргументів;
- використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин;
- самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій;
- надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Навчальна дисципліна є **основною**.

Форма підсумкового контролю знань: залік.

Програмний зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Загальні положення юридичної деонтології та професійної діяльності юриста

Тема 1. Юридична деонтологія як наука і навчальна дисципліна

Історичні передумови виникнення юридичної деонтології. Становлення та розвиток юридичної деонтології. Основні етапи розвитку юридичної деонтології.

Поняття та загальна характеристика юридичної деонтології як науки. Співвідношення юридичної деонтології з юридичними та іншими суспільними науками. Юридична деонтологія як навчальна дисципліна. Структура навчального курсу «Юридична деонтологія».

Предмет та завдання юридичної деонтології. Методологія юридичної деонтології та її основні принципи. Власні принципи юридичної деонтології: нормативність, самостійність, індивідуальність, неповторність, нестандартність, миттєвість, непередбачуваність, своєчасність, практичність, конкретність.

Основний зміст юридичної деонтології. Функції юридичної деонтології як основні напрямки її теоретико-практичного призначення. Роль юридичної деонтології в системі гуманітарних наук. Взаємозв'язок юридичної деонтології та професійної етики.

Тема 2. Загальна характеристика юридичної діяльності

Поняття соціальної діяльності. Юридична діяльність як вид соціальної діяльності. Співвідношення правової та юридичної діяльності. Юридична діяльність як різновид правової діяльності.

Поняття, сутність та зміст юридичної діяльності. Ознаки юридичної діяльності. Структура юридичної діяльності: суб'єкти, об'єкти, учасники, юридичні дії, операції, засоби їх здійснення, прийняті рішення та результати дій. Мета юридичної діяльності як елемент цілеспрямованої діяльності. Система юридичної діяльності: зміст і форма. Форми здійснення юридичної діяльності як складова її системи.

Функції юридичної діяльності як основні напрями впливу. Роль юридичної діяльності у процесі становлення правової держави.

Юридична діяльність та професійна діяльність юриста. Продуктивність роботи юриста та контроль робочого часу. Ефективне використання та планування робочого часу юриста. Тайм-менеджмент як основа успіху та ефективності у професійній діяльності юриста.

Професійна деформація в юридичній професії. Причини професійної деформації працівників юридичної сфери. Засоби та шляхи попередження професійної деформації юриста. Емоційне вигорання у юристів: поняття,

причини та запобігання. Синдром емоційного вигорання. Особливості професійної діяльності юриста, які сприяють професійному вигоранню.

Тема 3. Юридична освітня діяльність та підготовка юриста

Сутність і зміст поняття «освіта». Мета та завдання освіти в Україні. Освіта як результат навчання та виховання. Види та рівні освіти.

Право громадян на вищу освіту. Вища освіта як соціальний інститут. Система вищої освіти в Україні, загальні засади її побудови. Державна політика у сфері вищої освіти: принципи та основні напрями. Форми навчання та організація освітнього процесу в закладах вищої освіти.

Поняття, види та форми юридичної освіти. Основні характеристики системи і структури юридичної освіти. Система юридичної освіти в Україні, загальна характеристика. Види закладів вищої освіти за юридичним спрямуванням.

Юридична освіта: її роль і значення у формуванні майбутнього юриста як професіонала. Юридична освіта та юридична професія: взаємозв'язок, співвідношення понять.

Сучасна юридична освіта як вимога часу. Доступ до юридичної освіти в Україні. Реформування вищої юридичної освіти в Україні. Загальна характеристика концепції розвитку юридичної освіти. Проблеми та перспективи розвитку сучасної вищої юридичної освіти.

Тема 4. Юридична наукова діяльність: загальна характеристика

Поняття та основні риси юридичної науки. Функції юридичної науки як основні напрями її впливу на соціальні явища. Об'єкти та предмет юридичної науки. Поняття та призначення методології юридичної науки. Соціальне призначення, місце та роль юридичної науки в суспільстві та правовій системі.

Система юридичної науки: поняття та структура. Блоки юридичних наук: історико-теоретичні, галузеві, спеціалізовані, спеціально-юридичні (прикладні) науки. Юридична наука, правознавство, юриспруденція. Юриспруденція як система юридичних наук і науковий орієнтир.

Поняття та сутність юридичної практики. Взаємозв'язок юридичної науки та юридичної практики. Юридична практика як рушійна сила юридичної науки.

Актуальні питання сучасного розвитку юридичної науки в Україні. Сучасні проблеми юридичної науки. Соціальне призначення, місце та роль юридичної науки в житті сучасного суспільства.

Тема 5. Юридична практична діяльність і професія юриста: сутність, зміст, призначення

Юридична практична діяльність: поняття та загальна характеристика. Діяльний підхід як основа методології пізнання юридичної практичної діяльності. Основні ознаки юридичної практичної діяльності як унікальні риси, що виокремлюють її серед інших видів юридичної діяльності. Мета та основні завдання юридичної практичної діяльності. Соціальні та спеціально-правові

функції юридичної практичної діяльності, їх сутність. Соціальне призначення юридичної практичної діяльності, її місце і роль у правовій системі.

Структура юридичної практичної діяльності: суб'єкти, учасники, об'єкти, юридичні дії та операції, способи та засоби їх здійснення, мета і результат. Особливості набуття права на здійснення юридичної практичної діяльності. Координація та взаємодія в юридичній практичній діяльності.

Загальна характеристика основних дій юридичної практичної діяльності. Ведення юридичної справи як одна із основних професійних дій юриста-практика. Тлумачення правових текстів – один із напрямів юридичної практичної діяльності; його поняття, функції, цілі. Консультування з правових питань: поняття, зміст, алгоритм проведення. Представництво інтересів: поняття, види, суб'єкти.

Принципи юридичної практичної діяльності як основні її засади та вихідні положення. Гарантії юридичної практичної діяльності: правові, внутрішні, стимулюючі, загальні тощо. Незалежність юридичної практичної діяльності.

Виникнення та розвиток юридичної професії: історичні аспекти. Історія становлення юридичної професії за часів античності. Юристи в Давньому Римі. Зародження юриспруденції як науки. Загальна характеристика юридичної професії. Професія «юрист»: поняття та загальні ознаки. Вимоги, які ставлять до юриста: особистісні та кваліфікаційні. Зміст професійної діяльності юриста. Повноваження, функції та обов'язки юриста. Особливості та специфіка юридичної професії. Унікальність професії юриста.

Соціальне призначення юридичної професії. Роль професії юриста в сучасному суспільстві. Престиж юридичної професії в Україні. Професія юриста: плюси та мінуси.

Тема 6. Професійна культура юриста: поняття, зміст та види

З'ясування сутності понять «культура», «професійна культура», «правова культура». Поняття професійної культури, її зміст та види. Професійна культура особистості та її складові. Професійна культура в аспекті підготовки фахівців.

Поняття і структура професійної культури юриста. Основні складові професійної культури юриста: правова, політична, моральна, релігійна, психологічна, етична, економічна, екологічна, естетична.

Правова культура юриста як головний елемент професійної культури. Поняття, структура та загальна характеристика правової культури юриста. Правова культура юриста як основа його професіоналізму. Зміст правової культури юриста та її роль у розвитку правової культури суспільства. Професійна деформація. Правовий нігілізм. Проблеми формування правової культури майбутніх юристів.

Моральна культура – єдність внутрішньої та зовнішньої культури. Моральна культура юриста як складова юридичної професії. Поняття та зміст моральної культури правника, її загальна характеристика. Структура та функції

моральної культури правника. Моральна культура юриста та його моральні якості: проблеми формування.

Етична сторона діяльності юриста. Етична культура юриста: поняття та структура. Загальна характеристика змісту етичної культури фахівця юридичної сфери. Основні положення правил етикету, які складають зміст етичної культури юриста.

Тема 7. Професійно-правова відповідальність юриста

Відповідальність як показник компетентності та професіоналізму майбутнього фахівця-юриста. Поняття, сутність і структура професійної відповідальності. Підстави виникнення професійної відповідальності.

Загальна відповідальність юриста. Моральна відповідальність юриста, умови її настання. Юридична відповідальність юриста: кримінальна, адміністративна, дисциплінарна. Дисциплінарна відповідальність як одна із видів юридичної відповідальності юриста. Дисциплінарна відповідальність юриста: види та механізми застосування. Дисциплінарні стягнення, які застосовуються до юриста за вчинення дисциплінарного проступку. Попередження та догана. Звільнення як захід дисциплінарного стягнення. Порядок застосування дисциплінарних стягнень.

Професійна відповідальність адвоката. Особливості професійно-правової відповідальності нотаріуса. Дисциплінарна відповідальність судді: поняття, порядок і підстави притягнення. Відповідальність юрисконсульта за невиконання або неякісне чи неналежне виконання своїх посадових обов'язків. Юридична відповідальність працівників прокуратури України. Підстави та порядок притягнення поліцейського до відповідальності.

Модуль 2.

Види юридичної діяльності

Тема 8. Адвокатська діяльність: загальна характеристика

Поняття та завдання адвокатури в Україні, її роль у суспільному житті. Набуття права на заняття адвокатською діяльністю. Основні вимоги до набуття статусу адвоката. Професіограма адвоката. Професійні права та обов'язки адвоката в Україні. Види адвокатської діяльності. Організаційні форми адвокатської діяльності. Індивідуальна адвокатська практика. Колегіальна адвокатська практика. Адвокатське бюро та адвокатське об'єднання.

Правові підстави і порядок зупинення та припинення права на заняття адвокатською діяльністю. Вимоги щодо несумісності з діяльністю адвоката. Поновлення права на заняття адвокатською діяльністю. Система гарантій адвокатської діяльності.

Органи адвокатського самоврядування. Засади та завдання адвокатського самоврядування. Організаційні форми адвокатського самоврядування.

Правовий статус помічника адвоката: права та обов'язки. Вимоги до набуття статусу помічника адвоката. Організаційні форми праці помічника адвоката.

Тема 9. Професійна діяльність нотаріуса

Поняття нотаріальної діяльності. Статус нотаріуса та загальні положення нотаріальної діяльності в Україні. Вимоги до осіб, які претендують на зайняття посади нотаріуса. Професіограма нотаріуса. Присяга нотаріуса. Права та обов'язки нотаріуса. Підвищення кваліфікації нотаріусів. Помічник нотаріуса.

Організація нотаріальної діяльності. Форми здійснення нотаріальної діяльності: держава та приватна. Організація роботи державних нотаріальних контор. Реєстрація приватної нотаріальної діяльності. Загальний порядок вчинення нотаріальних дій. Нотаріальні дії, що вчиняють нотаріуси. Органи і особи, які вчиняють нотаріальні дії. Порядок зупинення нотаріальної діяльності. Підстави та порядок припинення нотаріальної діяльності.

Нотаріальна таємниця. Гарантії нотаріальної діяльності. Обмеження у праві вчинення нотаріальних дій.

Професійне самоврядування нотаріусів. Нотаріальна палата України: засади, мета та повноваження.

Питання деонтології в діяльності нотаріальних органів. Правила професійної етики нотаріусів України.

Тема 10. Загальна характеристика суддівської діяльності

Діяльність судді як окремий напрям практичної діяльності юристів. Поняття та ознаки суддівської діяльності. Зміст професійної діяльності судді. Функціональні аспекти суддівської діяльності. Соціальний аспект суддівської діяльності. Комунікативний аспект суддівської діяльності. Організаційний аспект суддівської діяльності. Основні дії суддівської діяльності, їх характеристика. Основні завдання, які вирішуються у ході здійснення суддівської діяльності.

Суддя як носій судової влади. Вимоги до кандидатів у судді. Додаткові вимоги до окремих категорій суддів. Професіограма судді. Поняття та зміст правового статусу судді. Незалежність суддів як невід'ємна складова їхнього статусу. Недоторканність та імунітет судді. Обрання суддів і порядок призначення на посаду судді. Підстави припинення суддівських повноважень. Підстави і процедура звільнення судді з посади. Принципи професійної діяльності суддів. Поняття та сутність принципу незалежності суддів. Принцип недоторканності суддів.

Поняття та види юридичної відповідальності суддів. Дисциплінарна відповідальність суддів: підстави, порядок притягнення, стягнення. Особливості притягнення судді до кримінальної відповідальності.

Етичні засади здійснення суддівської діяльності. Правила етичної поведінки суддів. Кодекс суддівської етики. Порухення правил суддівської етики як підстава для притягнення до дисциплінарної відповідальності. Міжнародні стандарти суддівської етики.

Тема 11. Поняття, структура та зміст професійної діяльності юрисконсульта

Професійна діяльність юрисконсульта: теоретичні засади. Професія юрисконсульта, її загальна характеристика. Юрист і юрисконсульт: спільне та відмінне. Юридична консультативна діяльність як різновид юридичної діяльності. Мета здійснення і результат професійної діяльності юрисконсульта. Структура та зміст професійної діяльності юрисконсульта.

Функціональні повноваження юрисконсульта, які визначають сферу його професійної діяльності. Права та обов'язки юрисконсульта підприємства, установи, організації. Особливості та специфіка професійної діяльності юрисконсульта. Основні напрями роботи юрисконсульта підприємства, установи або організації. Правове забезпечення діяльності підприємства, установи або організації як один із основних напрямів роботи юрисконсульта. Участь юрисконсульта (юридичної служби) в організації правової роботи. Ведення договірної роботи: порядок її виконання, участь юрисконсульта. Роль юрисконсульта у виконанні претензійно-позовної роботи підприємства (установи, організації). Складання документації правової характеру та її перевірка на відповідність діючому законодавству.

Професіограма юрисконсульта. Професійно-особисті якості юрисконсульта. Освітньо-кваліфікаційні вимоги, що висуваються до юрисконсульта. Моральна культура та моральні якості юрисконсульта. Етика професійної поведінки працівника юридичної служби (юрисконсульта) організації або установи.

Відповідальність юрисконсульта за невиконання чи неналежне виконання професійних обов'язків. Професійна (дисциплінарна) відповідальність юрисконсульта. Порядок притягнення до дисциплінарної відповідальності юрисконсульта.

Юридична служба як організатор правової роботи на підприємствах, в установах і організаціях. Організація юридичної служби на підприємстві. Основні завдання та функції юридичної служби підприємства (установи, організації). Правовий статус працівників юридичної служби та кваліфікаційні вимоги до них. Взаємодія юридичної служби з іншими структурними підрозділами організаційної структури.

Тема 12. Прокурорська діяльність у системі юридичної діяльності

Прокурорська діяльність як вид юридичної практичної діяльності. Специфіка прокурорського виду діяльності. Прокурор: поняття, статус, повноваження. Кваліфікаційні вимоги до кандидатів на посаду прокурора. Професіограма прокурора. Права та обов'язки прокурора. Повноваження прокурора в кримінальному провадженні.

Поняття та функції прокуратури. Напрями діяльності прокуратури. Здійснення контрольно-наглядових функцій прокуратурою. Прокурорський нагляд як форма діяльності органів прокуратури. Сутність, мета і завдання прокурорського нагляду. Додержання законів та утвердження верховенства права як основне завдання прокурорського нагляду.

Основні принципи професійної етики прокурорів. Гарантії незалежності прокурора. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів. Основні вимоги

до професійної поведінки прокурорів. Основні вимоги до позаслужбової поведінки прокурорів. Моральні якості прокурора. Правова та моральна культура прокурора. Психологічні аспекти роботи прокурора.

Порядок призначення на посаду прокурора. Відповідальність прокурора за незаконні рішення, дії чи бездіяльність. Дисциплінарна відповідальність прокурора: поняття, підстави для притягнення. Дисциплінарне провадження щодо прокурора: поняття, етапи, особливості. Порядок звільнення прокурора з адміністративної посади.

Тема 13. Правоохоронна діяльність як окремий вид юридичної діяльності

Поняття, ознаки та види правоохоронної діяльності. Мета та принципи правоохоронної діяльності. Сутність правоохоронної діяльності. Основні функції правоохоронної діяльності. Конституційний контроль. Правосуддя. Організаційне забезпечення діяльності судів. Прокурорська діяльність. Запобігання, виявлення і розслідування кримінальних правопорушень. Надання юридичної допомоги юридичним та фізичним особам.

Правоохоронні органи: поняття, види, суб'єкти. Зміст і особливості служби в правоохоронних органах. Система правоохоронних органів в Україні. Завдання та основні функції правоохоронних органів України. Органи, які забезпечують безпеку: їх права та обов'язки. Роль і місце правоохоронних органів спеціального призначення. Органи внутрішніх справ як один із основних елементів системи правоохоронних органів України. Національна поліція в системі правоохоронних органів. Взаємодія правоохоронних органів з іншими державними органами.

Рекомендовані джерела інформації:

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30 (23. 07. 96). – Ст. 141.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
3. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. № 1798-XII. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>.
4. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 р. № 2747-IV. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.
5. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
6. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. № 8073-X. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
7. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. № 2341-III. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
8. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
9. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 5 липня 2012 р. № 5076-VI. Верховна Рада України : [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.
10. Про безоплатну правову допомогу : Закон України від 2 червня 2011 р. № 3460-VI. Верховна Рада України : [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>.
11. Про вищу освіту : Закон України від 1 липня 2014 р. № 1556-VII. Верховна Рада України : [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
12. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів : Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3781-XII. Верховна Рада України : [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>.
13. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII. Верховна Рада України : [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.

14. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII. Верховна Рада України : [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
15. Про нотаріат : Закон України від 2 вересня 1993 р. № 3425-XII. Верховна Рада України : [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12>.
16. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів : Закон України від 2 червня 2016 р. № 1403-VIII. Верховна Рада України : [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1403-19>.
17. Про освіту : Закон України від 5 вересня 2017 р. № 2145-VIII. Верховна Рада України : [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
18. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII. Верховна Рада України : [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.
19. Про Службу безпеки України : Закон України від 25 березня 1992 р. № 2229-XII. Верховна Рада України : [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>.
20. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 2 червня 2016 р. № 1402-VIII. Верховна Рада України : [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.
21. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
22. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. № 1618-IV. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.
23. Питання оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу : постанова Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 р. № 465. [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/465-2014-%D0%BF>.
24. Про затвердження Загального положення про юридичну службу міністерства, іншого органу виконавчої влади, державного підприємства, установи та організації: постанова Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2008 р. № 1040. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1040-2008-%D0%BF>.
25. Про затвердження Положення про Вищу кваліфікаційну комісію нотаріату: постанова Кабінету Міністрів України від 31 серпня 2011 р. № 923. [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/923-2011-%D0%BF>.
26. Про розмір плати за видачу свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю : постанова Кабінету Міністрів України від 22 лютого 1994 р. № 102.[Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/102-94-%D0%BF>.

27. Про впорядкування відносин з проставлення апостиля та підготовки документів для їх консульської легалізації : наказ Міністерства юстиції України від 11 листопада 2015 р. № 2268/5. [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1419-15>.

28. Про затвердження Положення про державний нотаріальний архів : наказ Міністерства юстиції України від 18 травня 2009 р. № 870/5. [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-09>.

29. Про затвердження Положення про порядок реєстрації приватної нотаріальної діяльності та заміщення приватного нотаріуса : наказ Міністерства юстиції України від 22 березня 2011 р. № 388/19126. [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0388-11>.

30. Про затвердження Положення про порядок учинення нотаріальних дій в дипломатичних представництвах та консульських установах України : наказ Міністерства юстиції України, Міністерства закордонних справ України від 27 грудня 2004 р. № 142/5/310. [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1649-04>.

31. Про затвердження Порядку видачі свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю : наказ Міністерства юстиції України від 11 липня 2012 р. № 1043/5. [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1170-12>.

32. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України : наказ Міністерства юстиції України від 22 лютого 2012 р. № 296/5. [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12>.

33. Про затвердження Порядку допуску осіб до складання кваліфікаційного іспиту та проведення кваліфікаційного іспиту Вищою кваліфікаційною комісією нотаріату : наказ Міністерства юстиції України від 28 липня 2011 р. № 1905/5. [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0926-11>.

34. Про затвердження Порядку підвищення кваліфікації нотаріусів, консультантів державних нотаріальних контор, державних нотаріальних архівів, помічників приватних нотаріусів : наказ Міністерства юстиції України від 28 серпня 2014 р. № 1422/5. [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1046-14>.

35. Про затвердження Порядку проведення перевірки організації роботи державних нотаріальних контор, державних нотаріальних архівів, організації нотаріальної діяльності приватних нотаріусів, дотримання державними і приватними нотаріусами порядку вчинення нотаріальних дій та виконання правил нотаріального діловодства : наказ Міністерства юстиції України від 17 лютого 2014 р. № 357/5. [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0298-14>.

36. Про затвердження Правил ведення нотаріального діловодства: наказ Міністерства юстиції України від 22 грудня 2010 р. № 3253/5. [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1318-10>.

37. Про затвердження Правил професійної етики нотаріусів України : наказ Міністерства юстиції України від 4 жовтня 2013 р. № 2104/5. [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1730-13>.

38. Положення про Вищу кваліфікаційно-дисциплінарну комісію адвокатури: рішення Звітно-виборного з'їзду адвокатів України від 9 червня 2017 р. [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://vkdkka.org/wp-content/uploads/2017/11/PolojennyaProVKDKKA2017.pdf>.

39. Положення про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю: рішення Ради адвокатів України від 1 червня 2018 р. № 80. [Електронний ресурс] : – Режим доступу : https://unba.org.ua/assets/uploads/files/Rishennya/Polojennya_pro_stajuvannya.pdf.

40. Положення про помічника адвоката: рішення Ради адвокатів України від 25 вересня 2015 р. № 113. [Електронний ресурс] : – Режим доступу : https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/pologennya/2018-09-08-polozhennya-140_5bbc6f2dba29f.pdf.

41. Положення про Раду адвокатів України : затв. Установчим З'їздом адвокатів України від 17 листопада 2012 р. [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/pologennya/2014.04.26-27-pologennya-pro-rau-pazy.pdf>.

42. Порядок допуску до складення кваліфікаційного іспиту, порядок складення кваліфікаційного іспиту та методика оцінювання результатів складення кваліфікаційного іспиту для набуття права на заняття адвокатською діяльністю в Україні: рішення Ради адвокатів України від 17 грудня 2013 р. № 270. [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://kmkdka.com/sites/default/files/files/poryadok.pdf>.

43. Порядок підвищення кваліфікації адвокатів України: рішення Ради адвокатів України від 14 лютого 2019 р. № 20. [Електронний ресурс] : – Режим доступу : https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/poryadki/2019-02-14-poryadki-20_5ca35aef7a1b9.pdf.

44. Правила адвокатської етики: затв. Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 9 червня 2017 р. [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001891-17>.

45. Про затвердження Кодексу суддівської етики : рішення XI (чергового) з'їзду суддів України від 22 лютого 2013 р. [Електронний ресурс] : – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001415-13>.

Література

Основна

46. Гусарев С. Д. Юридична деонтологія (Основи юридичної діяльності) : навч. посіб. / С. Д. Гусарев, О. Д. Тихомиров. – 3-тє вид., перероб. і доп. – Київ : Знання, 2008. – 495 с.

47. Сливка С. С. Юридична деонтологія : підручник / С. С. Сливка. – Вид. 6-тє. – Київ : Атіка ; Харків : Право, 2015. – 296 с.

48. Юридична деонтологія : навч. посібник / М. М. Пендюра, О. В. Дручек; МВС України, НАВС. – Київ, 2015. – 304 с.
49. Юридична деонтологія : Навчальний посібник / А. В. Молдован, К. Р. Добкіна, Є. М. Ключова. – Київ : Алерта, 2016. – 224 с.
50. Юридична деонтологія : підручник / С. П. Погребняк, О. О. Уварова, Г. О. Христова та ін.; за заг. ред. О. В. Петришина. – Харків : Право, 2014. – 248 с.
51. Юридична деонтологія. Від навчання до практики : навч. посіб. / [Л. В. Радовецька, С. П. Лясковська, О. О. Тихомиров та ін.]. – Київ : видавничий дім «Кондор», 2019. – 296 с.

Додаткова

52. Адвокатура України : підручник / М. А. Погорецький, О. Г. Яновська. – Київ : Юрінком Інтер, 2014. – 368 с.
53. Бандурка О. М. Професійна етика працівників органів внутрішніх справ : підручник / О. М. Бандурка. – Харків : Вид-во НУВС, 2001. – 220 с.
54. Бандурка О. М., Скакун О. Ф. Юридична деонтологія : підручник. – Харків : Вид-во НУВС, 2008. – 336 с.
55. Богатирьов І. Г. Юридична деонтологія / І. Г. Богатирьов, П. В. Макушев, В. М. Торяник. – Харків : Харків юридичний, 2009. – 212 с.
56. Бойл Ф. Організація професійної діяльності юриста. Теорія і практика / Ф. Бойл, Д. Каппс, Ф. Плауден. – Київ : Знання, 2006. – 478 с.
57. Бралатан В. П. Професійна етика: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. П. Бралатан, Л. В. Гуцаленко, Н. Г. Здирко; Вінниц. держ. аграр. ун-т. – Київ : Центр учбової л-ри, 2011. – 251 с.
58. Введение в специальность «Юриспруденция» : Профессиональная деятельность юриста : учебник / А. Э. Жалинский. – 2-е изд., перераб. и доп. – Москва : Проспект, 2017. – 362 с.
59. Ведерніков Ю. А. Юридична деонтологія / Ю. А. Ведерніков, С. О. Кульбач, А. М. Кучук. – Дніпропетровськ: Вид-во «Свідлер А.Л.», 2011. – 206 с.
60. Висильєв Г. Ю. Конфліктологія : підруч. для студ. вищ. навч. закл. юрид. спец. / Г. Ю. Васильєв, Л. М. Герасіна, Н. П. Осіпова, М. І. Панов, Ю. М. Розенфельд; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. – Харків : Право, 2002. – 256 с.
61. Глушков В. О. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. / В. О. Глушков, С. А. Кузьмін, В. В. Михайленко. – Київ : Дакор, 2013. – 376 с.
62. Гребеньков Г. Ф. Юридична етика : навч. посіб. / Г. Ф. Гребеньков, Д. П. Фіолевський. – Київ : Алерта, 2004. – 209 с.
63. Гусарєв С. Д. Юридична деонтологія : навч. посібник / С. Д. Гусарєв, О. М. Карпов ; Національна академія внутрішніх справ України. – Київ, 1998. – 156 с.
64. Дякович М. М. Нотаріальне право України: навч. посіб. – Київ : Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2009. – 686 с.

65. Загальна теорія права : підручник / За заг. ред. М. І. Козюбри. – Київ : Ваіте, 2015. – 392 с.
66. Каркач П. М. Функції прокуратури України : навч. посіб. / П. М. Каркач ; Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого. – Харків : Право, 2015. – 248 с.
67. Кацавець Р. С. Основи правової культури юриста : навч. посіб. – Київ : Алерта, 2017. – 132 с.
68. Кацавець Р. С. Юридична деонтологія : навч. посіб. – Київ : Алерта, 2016. – 126 с.
69. Кваліфікаційний іспит адвоката: доступ до майбутньої професії: усний іспит: навч. посіб./ за ред. проф. О. П. Кучинської, М. А. Погорецького, О. Г. Яновської. – Київ : Алерта, 2017. – 864 с.
70. Козляковський П. А. Етика. Етика права. Етика юридичної діяльності: навч. посіб. / Козляковський П. А., Козляковський А. П. – [2-е вид., допов. і переробл.]. – Миколаїв : Дизайн і поліграфія, 2012. – 398 с.
71. Конфліктологія : навч. посіб. / Л. М. Герасіна, М. П. Требін, В. Д. Воднік та ін. – Харків : Право, 2012. – 128 с.
72. Косюта М. В. Прокуратура України : навч. посіб. / М. В. Косюта. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Київ : Знання, 2010. – 404 с.
73. Лапкін А. В. Організація судових та правоохоронних органів України : навч. посіб. у схемах / А. В. Лапкін. – Вид. 5-те, змін. і допов. – Харків : Право, 2016. – 168 с.
74. Лозовой В. О. Професійна етика юриста / В. О. Лозовой, О. В. Петришин. – Харків : Право, 2004. – 176 с.
75. Михайленко О. Р. Прокуратура України: підручник / О. Р. Михайленко. – [2-ге вид., переробл. і доп.]. – Київ : Юрінком Інтер, 2011. – 336 с.
76. Молдаван А. В. Юридична деонтологія : навч. посібник / А. В. Молдаван, Л. С. Богдан. – Київ : Алерта, 2014. – 222 с.
77. Молдован В. В. Судоустрій України : навч. посіб. / В. В. Молдован, С. М. Мельник ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – 4-те вид., переробл. та допов. – Київ : Алерта, 2013. – 280 с.
78. Нотаріат в Україні : підручник / В. В. Комаров, В. В. Баранкова. – Харків : Право, 2012. – 384 с.
79. Нотаріат України: навч. посіб. / О. В. Сердюченко, Ю. О. Мосенко ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – Київ : КНТЕУ, 2014. – 199 с.
80. Організація роботи адвокатури в Україні : навч. посіб. / Т. Б. Вільчик, О. М. Овчаренко, А. В. Іванцова та ін.; за заг. ред. І. Є. Марочкіна. – Харків : Право, – 2014.
81. Організація судових та правоохоронних органів : підруч. для студентів юрид. спец. вищ. навч. закл. / І. Є. Марочкін, Н. В. Сібільова, В. П. Тихий та ін.; за ред. І. Є. Марочкіна і Н. В. Сібільової. – 2-е вид., переробл. і доповн. – Харків : Одиссей, 2011. – 376 с.
82. Організація судових та правоохоронних органів : підручник / [Марочкін І. Є. та ін.] ; за ред. проф. І. Є. Марочкіна ; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». – Харків : Право, 2013. – 445 с.

83. Осауленко О. І. Юридична деонтологія : навч. посіб. – Київ : Істина, 2008. – 224 с.
84. Основи адвокатури та адвокатської діяльності (Навч. посібник для підготовки до комплексного іспиту) / І. Назаров, Т. Вільчик, О. Овчаренко. – Харків : Право – 2019. – 351 с.
85. Професійна етика юриста: підручник / [В. С. Бліхар та ін.; за ред. проф. В. С. Бліхара]; Львів. держ. ун-т внутр. справ. – Львів; Хмельницький: Хмельниц. ун-т упр. та права, 2016. – 357 с.
86. Свиридюк Н. П. Юридична деонтологія : навч.-метод. посіб. – Київ : Хай-Тек-Прес, 2012. – 336с.
87. Скакун О. Ф. Юридична деонтологія : [підруч. для ВНЗ] / О. Ф. Скакун. – Харків : Еспада, 2008. – 390 с.
88. Судові та правоохоронні органи (у схемах і таблицях) : навчальний посібник / М. М. Бурбика, М. С. Уткіна. – Суми : Сумський державний університет, 2016. – 123 с.
89. Судоустрій України: підручник / С. В. Ківалов, Ю. Є. Полянський, М. В. Косюта, В. В. Долежан; за ред. С. В. Ківалова. – Київ : Юрінком Інтер, 2011. – 384 с.
90. Українське нотаріальне право : навч. посіб. / М. С. Долинська. – Київ : Юрінком Інтер, 2015. – 243 с.
91. Фурса С. Я. Нотаріат України: Книга 1. Організація нотаріату з практикумом : підручник в трьох книгах 3-тє вид., допов. і переробл. – Київ : Альтера, 2015. – 484 с.
92. Шкарупа В. К. Адвокатура України : навч. посіб. / В. К. Шкарупа, О. В. Філонов, А. М. Титов, Ю. Я. Кінаш. – 2-ге вид., виправл. – Київ : Знання, 2008. – 398 с.
93. Шкарупа В. К. Професійна діяльність юриста : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. К. Шкарупа [та ін.] ; Державна податкова адміністрація України, Національний ун-т держ. податкової служби України. – Ірпінь : Національний ун-т ДПС України, 2009. – 172 с.
94. Шмоткін О.В. Юридична деонтологія : підручник / О. В. Шмоткін – Київ : Основа, 1995. – 345 с.
95. Юридична деонтологія : навч. посіб. для підготовки до іспитів / І. В. Тетарчук. – Київ, 2018. – 158 с.
96. Юридична деонтологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [А. Є. Шевченко та ін.]. – Донецьк : Юго-Восток, 2013. – 338 с.
97. Юридична деонтологія : навчальний посібник / І. Г. Богатирьов, П. В. Макушев, В. М. Торяник. – Харків : Харків юридичний, 2009. – 212 с.
98. Юридична деонтологія : посіб. для підгот. до заліків та іспитів / О. В. Петришин, О. В. Зінченко. – Харків : Право, 2018. – 84 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Контрольні заходи здійснюються науково-педагогічними працівниками і включають поточний і підсумковий контроль. Об'єктами системи поточного та підсумкового контролю є робота студентів на семінарських (практичних)

заняттях та виконання індивідуальних (домашніх) завдань. Поточний контроль здійснюється при проведенні семінарських (практичних) та індивідуальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння студентом навчального матеріалу дисципліни.

Під час проведення семінарських занять застосовуються такі методи контролю, як усне та письмове опитування студентів з питань, визначених планом семінарських занять, дискусійне обговорення проблемних питань з теми заняття, письмове складання студентами тестів. При проведенні практичних занять – контроль здійснюється при розв'язуванні окремими студентами біля дошки та «малими групами» комплексу практичних задач і проблемних ситуацій.

Поточний контроль, який застосовується під час індивідуально-консультативних занять, здійснюється за допомогою відповідних тестів в усній або письмовій формі. Такий контроль застосовується по відношенню до тих студентів, які мають поточну заборгованість із поважних причин. Поточний контроль виконання студентами індивідуальних (домашніх) завдань здійснюється за допомогою перевірки викладачем результатів розв'язання розрахункових завдань.

Підсумкове оцінювання знань з дисципліни здійснюється у формі заліку.

5. Засоби діагностики успішності навчання

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за результатами поточного контролю знань. Загальна сума набраних балів протягом семестру за поточну успішність максимально складає 100. Академічні успіхи студента визначаються за допомогою системи оцінювання, що використовується в ПУЕТ, з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ЄКТС.

Оцінка «відмінно» (90-100 балів) передбачає, що студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.

Оцінка «дуже добре» (82-89 балів) передбачає, що студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

Оцінка «добре» (74-81 бал) передбачає, що студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача й самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.

Оцінка «задовільно» (64-73 бали) передбачає, що студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних

положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

Оцінка «достатньо» (60-63 бали) передбачає, що студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.

Оцінка «незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю» (35-59 балів) передбачає, що студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

Оцінка «незадовільно» з обов'язковим вивченням залікового кредиту» (1-34 бали) передбачає, що студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.